

ELŐFIZETES:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hírűlésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési felhívás.

Az új évnegyed alkalmából tiszteletteljesen és bizalommal fordulunk lapunk barátaihoz, méltóztatásnak előfizetéseiket mielőbb megújítani, hogy a lap szétküldésében akadály ne álljon be.

Mint eddig, úgy ezentul is tartózkodunk a reklámtól s öndicsérettől, nem ígérhetjük, hogy lapunk a világ eseményeinek megírásában veteledni fog a fővárosi sajtóval, hogy concurrensi akarunk lenni a központi hírlapoknak, mert ez a törekvése a vidéki sajtónak egyelőre még az ábrándok országába tartozik, különösen megyénkben, hol bizony a vidéki sajtó oly lanyha pártolásban részesül: de azt ígérjük, hogy azon a téren, mely tulajdonképeni hivatását képezi a vidéki újságnak — a megyei és városi közviszonyok és érdekek támogatása, megbeszélése terén mint eddig úgy ezentul is lelkiismeretesen fogjuk teljesíteni kötelességünket s törekvésünk az leendő, hogy senki által tul ne szárnyalassunk.

Híven lapunk megjelöléséhez, mely „a megyei közérdeket” tűzi első sorban céljával, — ezen a téren fogunk maradni s ezen érdekek rovására nem akarjuk felvenni a versenyt más téren a fővárosi sajtóval.

Az elsőhöz erőt éreznünk magunkban, az utóbbit átengedjük azoknak, a kiknek úgy látszik első sorban nem a megyei érdekek istápolása, hanem az országos kérdések tárgyalása a céljuk.

A kik szükségesnek tartják a vidéki sajtót, — nem mint a fővárosi concurrensét, hanem mint a megyei és városi közviszonyok szószólóját, — erre a fővárosi újságok figyelme ki nem terjedhet, — a kik azt hiszik, hogy vannak e megyének és városainak olyan életkérdést képező ügyei, melyek távol esnek a fővárosi sajtó keretétől, melyeknek megbeszélését nem felülről kell várni, — azokat kérjük, támogassák továbbra is lapunkat, mely itt a journalistikára minden rendelkezésre álló eszközeivel fogja megyénk közönségének érdekeit szolgálni.

A „Bácska” szerkesztősége.

A „Bácska” előfizetési feltételei:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre . . . 4 ft.
Fél évre . . . 2 ft.
Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

A verbász-kulai képviselőválasztás.

Pulszky Ágost volt képviselőnek, mandátumáról való lemondását s azon körülményt, hogy Pulszky erre a mandátumra többé nem reflektál, oda szeretné magyarázni az ellenzék, hogy az államtitkári állás folytán tekintélyben és erőben meggyarapodott volt képviselő sem mer többé fellépni, mert a kerület a perr . . . azaz nemzeti párté.

Hogy az első körülményt honnan veszi az ellenzék, nem keressük, végre nem tartozik az abszolút lehetetlenségek közé, hogy Pulszky az ellenzék haditanácsa előtt — discretioi feltétele mellett leleplezte önmagát — s most az ellenzéknek a könyökén jött ki a titok. Ezzel szemben tehát csak mellesleg említjük, hogy Pulszky, — a ki a fel vagy fel nem lépés személyes körülményeit talán az első sorban ismeri s meggyarapodott befolyásával még jobban választhatott most a kettő között — bizonyára nem tartotta legsürgősebb kötelességének személyes érzelmeit a bácskai ellenzék előtt feltárni.

Valjon a kerület a nemzeti párté-e vagy sem, arra a feleletet majd megkapjuk július 13-án.

Az ellenzék különben mindjárt a legelső alkalmat felhasználja, hogy a szabadelpártnak egyértelműleg proklamált jelöltjén, Kozma Lászlón és Schlagetter polgármesteren, akinek — tudunkkal esze ágában sem volt a madátumra aspirálni, egyet ütni, mondván, hogy a szabadelpárt épen csak a fegyver becsületéért veszi föl a harcot s nem számít sikerre. Nagyon is számít s bár kárörömötől mentesen, de bizonyos elégtétellel szemléli, hogy az ingadozóknak a szabadelpárttal szemben rosszul alkalmazott fegyvere, — mint fordul kétségbevonhatatlanul a nemzeti párt ellen. A nemzeti párt által kiküldött jelölt, kinek óriási többséggel való megválasztását az ellenzék organuma ciceros cikkben hir-

deti — az újdonságok közé eltemetett híreске szerint visszalépett, illetve fel sem lépett: s így a dolog úgy áll, hogy a fejét vesztett ellenzéknek ma, a választás előtt egy héttel, jelöltje a verbászi kerületben nincs.

Izgatottan járnak-kelnek az ellenzék vezérei, tanácskoznak, de tanácstalanul állanak és sorakoznak eddig még fel nem fűdözött jelöltjük mellett, látván, hogy a kerület szabadelvű érzelmei és a szabadelvűpárt jól megválasztott jelöltjének kedvelt személyisége, amugy is nagyon képes helyzetüket, mennyire kétségbeesetté teszi. Látják és tapasztalják, hogy az utóbbi idők politikai eseményei, Apponyi nimbusának nagy hanyatlása s a szabadelvű reformok átható ereje, az ellenzék választó polgárok érületét is mennyire megváltoztatták.

Erzik a csapást, mely őket érte, hogy dr. Hadzsy Jánost a jelöltség elvállalására rá venni nem bírták; pedig mi is szívesen elismerjük, hogy dr. Hadzsynak nagy népszerűsége lehetett az egyedüli mentő eszköz, melybe a nemzeti párt összes bizalmát vetette. Hadzsy visszalépésével ez a remény is füstbe ment.

Az ellenzéknek eddigi kudarcával s hiába való erőlködéseivel szemben, örömmel olvassuk az előtünk fekvő tudósításokból, melyek nagy lelkesedéssel beszélnek Kozma Lászlónak Torzsán, Kulán, Ó- és Uj-Verbászon tett útjáról, hogy a verbász-kulai kerület választói mily örömmel üdvözölték körükben a szabadelvűpárt jelöltjét, Kozma Lászlót s mily elragadtatással hallgatták pompás programbeszédeit.

Reméljük, hogy július 13-dika mindenben nekünk fog igazat adni.

A husz- és négykrajcárosok bevonása.

A pénzügyminiszter a következő rendeletet adta ki a huszkrajcáros ezüst váltópénz és a négykrajcáros bevonása dolgában: A koronaérték megállapításáról szóló 1892. évi XVII. t. c. 21. szakaszában nyert felhatalmazás alapján és az osztrák pénzügyminiszterrel létrejött megegyezés szerint az ausztriai értékű 20 krajcáros ezüst váltópénz és az ausztriai értékű 4 krajcáros rézváltópénz bevonását a következő módokat szerint rendelem el: — 1. Az ausztriai értékű 20 krajcáros ezüst váltópénz és 4 krajcáros rézváltópénz 1895. évi január 1-vel törvényes forgalmon kívül helyeztetik. Ezek az érmeek ennélfogva a magánforgalomban már csak beárólag 1894. évi december 31-ig fogadandók el, figyelemmel fizetési erejükre névértékben, illetőleg az 1892. évi XVIII. t. c. XIII. cikkében megállapított fizetési értékben. — 2. A jelen rendelet életbelépte nap-

A „BÁCSKA” tárcája.

Nem is tudom kimondani . . .

*Nem is tudom kimondani, mit érzek,
Ha a csillag-fényes égre felbúrok.
Könyvek gyűlnek a szemembe, s iratom
Boldogságom, földre hullott csillagom.*

*Nekem is volt egy csillagom az égen,
Ott ragyogott holdvilágos estéken.
S aztán egyszer, isten tudja, hogy, hogy nem,
Nem volt az én csillagom már odafenn . . .*

Eichardt Károly.

KÉPEK A BOSZNIAI ÉLETBŐL.

Irta: Del Toró.

VII.

Mint már említém, zavaljai tanyánkon. hová visszahúzódtunk, nem pibentünk, hanem óriáratokon botorkáltunk a korom-sötét éjben, a még sötétebb erdők közt, nemesak óvatos elővigyázatból, hanem azért is, mert — hogy-hogy nem — hire futott köztünk, hogy a vérszemet kapott bosnyák elégületlenek az éj fekete leple alatt meg akarnak bennünket támadni és egy-pár barátságatlan birokra kihívni. Ez a rémhír azonban nem valósult meg. Hihetőleg csak néhány merészebb fantáziájú legény agyának a rém-szüleménye volt.

A tábori tüzek sárgult fénye mellett nehéz fegyvereinkre támaszkodva, lestük az éj eltűnését, mely, mint valami óriási fekete tündér, átlátszóan felhő-szárnnyaival lebegett felettünk.

Minden félórán felváltottuk egymást a pattogó őrtek mellől, hogy meg-megújuló erővel folytathassuk komoly és nehéz feladatunkat a rengeteg erdőség ijesztő végtelenségében.

Egyszer, egy ilyen félórán, midőn rám került a sor, azt a feladatot kaptam a hadnagyomtól, hogy négy

emberrel menjek be patrolirozni a sötét erdő utvezetőibe, — a melyekhez képest Minosz kréai királynak a labirintja csak olyan volt, mint az öreg Vasvári Kovács bácsi egykori városligeti utvezetője: se ártott, se használt, csak fásított — és puhatóljam ki, hogy mily irányból jött az a „neszezés”, mely az imént, mint a mérges kígyó, keresztül sziszegett a levegőn.

Kedvetlenül bár, mert csekély volt az ember-szám, de mégis teljesítettem a parancsot, nekiindulva az erdőnek. Alig haladtunk vagy 15—20 pereig a járhatlan utakon, hol a bunda-vastag sötétséget késsel lehetett volna vágni, egyszerre csak valami nyáj-kolomp tompa zugása ütötte meg füleinket a közelből. Majd erős férfi-hangok vegyültek a néma levegőbe, melyeket később egy bosnyák „szirén” esengő, kacagó dala követett, oly bájosan, oly esábitón, hogy szinte már magunk mellett véltük látni azt a esodás erdei „nimfát.”

Tovább nem mehettünk veszély nélkül. Lehúztuk hát magunkat egy szikla-hasadékba és hallgatva hallgattuk . . .

A kolomp zugása, a férfi hangok moraja és a kacagó dal . . . igen kacagó dal . . . lassan-lassan mind mélyebre húzódtak be az erdő szivébe, míg végre egészen elhalt, mint a tündér dőlőbáb. Szerettük volna ezt az ismeretlen asszonyi-állatot tovább is kísélni, de tartottunk attól, hogy beteljesül rajtunk Jókai szava: „Asszonyt kísér, Istent kísért!”

Visszaüldünk az őrtekhez és hagytuk kecskenyáját pásztoráival és szerelmes pásztoróival együtt tovább ballagni az éjben. Most már tudtuk a „neszezés” okát is. Valóban leirhatlan vakmerőség kellett ahhoz, hogy ily veszedelmesen háborus időben a szerelmes kecskepásztorok egészen a közelükben őrzik a nyáját és esábitó „szere-nádót” adjanak őrjáraiknak. Ettől a gondolatától talán még maga a sötét erdő is megborzadt volna, csak a bosnyák „fanatizmus” találta „ideálisnak.”

Hadnagyomnak, ki egy évi önkéntes volt, jelentést tettem a tapasztalatról. A jelentés nem volt inyére; ha négy emberrel „hübele Balázs” módjára elfogtam volna az egész csapatot, vagy újabb veszedelmet hoztam volna mindnyájunkra. Rám mordult hát keményen, kihuzta

revolverét — Isten látja lelkeket — korrekt eljárásomért le akart löni . . .

„Haptákban” álltam előtte és vártam a kegyelmes halált. A halál helyett azonban a revolver (nyilván meg-gondolta a bösz ur egy kicsit a dolgot) visszavándorolt a táskájába és én embereimmel együtt mentem tovább az utamra.

Utközben, sajnálkozva a történeten, azt mondták az embereim:

— Próbálta volna csak a „frajvilligos urat” ledur-rantani! . . . Tudom Isten nem látta volna a felkelő napot többet!

Es nekem, ez egyszerű embereknek szívből jövő sajnálkozása. — kik korlátolt eszközzel is belátták a veszedelmes játékot, — teljes elégtételt nyújtott. De elégtételt nyújtott derék kapitányom is, ki lengyel származású volt ugyan, de édes magyar nyelvünket is tökéletesen beszélte.

Ezek a szimpleksz emberek, talán az irántam való szeretetből, talán, mert érző szívükbe nyíllott a méltatlan bánásmód, készek lettek volna Mucius Scaevolaként a karjaikat is tűzbe tenni értem . . .

Mint ahogy szívem és lelkiismeretem teljesen nyugodt volt, a történetek fölött napirendre térünk. Igaz, hogy soha, még csak álomban sem mertem volna azt gondolni, hogy egy volt önkéntes ily cudarul bánhatik el egy másik volt önkéntessel; de hát vigasztaltam magamat azzal, hogy ő — tisztesség legyen mondva — „nimet” én meg magyar vagyok. Magyar embernek pedig az a szokása, hogy megbocsájt még az ellenségének is és felejt mindent. Eltejejtetem én is egészen a dolgot: volt . . . nincsen! . . .

Hanem eszembe jutott utána még diák koromból egy kuruzsló vén cigányasszonynak a jóvendőlése, ki száraz, esontos ujaival végig máskált a tenyeremem és jóvendőt mondott. Majdnem beteljesültek a szavai.

Egy alkalommal, gondolom úgy ösz felé, kin ültünk a szőlőnkben: én, Pali és Józsi barátom és a sárguló levelek bus sóhajai közt szürcsölgettük a hegylevét. Mind a hárman „jó pipák” voltunk. Egyszerre köztünk termett egy ráncosképű vén banya és erőnek erejével ki akarta olvasni tenyerünkől a „jóvendő igazságot” egypár rézpiculáért.

1. A zombori napelött tisz-
tus Ferenc-
tis üdvözölte
anfelygelőt,
akban vála-
ügyelőnél a
solak tantes-

A kereske-
ához képest
sz ellátva. A
gy legköze-
nak.

Mányi ki-
i és deszpót-
botték Rezső
tt és m. hó
yi szemlelt
vármegyénk
saság hétfőn
a Ferenc-
propellerján.
kal szaporon-
an voltak.
vid pihenő
alkalmazta.

de egyuttal
sére, a rizs
tékesítésére
án a kirán-
rető házána
hogy végét
lna mi nála
bennünket.

Petrovácon
este értünk
telya előtti
őfi kastély
nyancsak a
a kender-
után mind-
l, a külső
oneműiek,
termelése,
a kiválóan
ezünk. A
rendezése,
nytermelés
ról tesznek
ak nagyban
ezeknek
an egy-két
rhatenyész-
delután 1
sztartónál
ket tekün-
kirándulók
gy onnet
bizonyára
mert ily
bet, szebbet
pedig, a
a fogadta
ledhetetlen

h-Kálmán-
edvelői elő-
s vigiáték,
ny. Közre-
ak Fatime,
eson Dóra,
és Szencz
pad, Baký
r. Horváth
trigyes, dr.

nkó Pista,
művész és

közbaka
a káplár
okozásnak
mint egy
s pártatlan

elkivenset.
t. azután
ak fölötté,
a isten-
váarakozá-
keze. Az
liscok ezt
— „Sub-
d: három
számkhoz
gál:
szóban!
arul.

hossznak

amme.

amme.

amme.

amme.

amme.

amme.

amme.

Csorba János énekes farságában itt volt városunkban és pénteken, mult hó 29-én hangversenyt tartott az Elefánt szálloda éttermében. Nem nagyon nagy számu, de előkelő közönség hallgatta végig Dankó Pista bíres nótáit. Az előadott nóták mind olyanok, a melyek szerzőjük dicsőségére az egész országban ismeretesek. Ilyenek a többek között a következők: „Nem jó mindig, minden este a fonóba eljárni. Rám sem nézett, mikor én őt megláttam. Nem fuj a szél, nem forog a dorozsmái szélmalom. Páros élet a legszebb a világon. Még azt mondják, nincs boszorkány Szegeden. Szőke kis lány csitt, csitt, csitt. Egy csillag sem ragyog fenn az egen. Vásárhelyi sétátere Béla cigány muzsikál. Daru madár gyere velem. Felvégi ház, alvégi ház ugy csalogat, integet stb.“ A szerzőt zajos tapsokkal jutalmazta meg a közönség. De mellette méltó elismerést aratott Helvey Gyula, a ki kiváló zongoraművészek bizonyult. Csorba János énekel még ügyesen néhány dalt.

Tűz Csantavéren. Csantavéren mult hó 29-én tűz volt. Czilzer Ede csantavéri földbirtokosnak a zentai pusztán levő földjén gyermekek játszadoztak gyufával. Vigyázatlanság folytán egy kereszt buza lángot fogott s rövid idő alatt három kereszt buza égett le. Az ott dolgozó munkások azonban a tűz tovaterjedését megakadályozták.

Az újvidéki dalárda a minap tartotta meg tisztújító közgyűlését és pedig a következő eredménnyel: elnök lett Bruck Ferenc kereskedelmi középiskolai igazgató, alelnökké Gunde Henrik főgimn. tanár, titkárrá Metzinger Lajos áll. keresk. középisk. tanár, pénztárossá Korda József tanító, ellenőrré Winkler István, levéltárossá Szauter Antal tanító választották meg.

Méregkeverő banda. A Sz. N. értesítése szerint a szegedi csendőrség a napokban egy ritka jó fogást tett. Egy szörnyű emberitő szövetkezetet kerített ugyanis a rendőrség kézre, amely szövetkezetnek a tanácsa itt van nálunk Bácskában. A szövetkezetnek mestersége nem áll egyébből, minthogy jó pénzért kivégeztek az olyan emereket, akikről azt szokták mondani, hogy „láb alatt“ vannak. Egyeseknél házkutatást tartottak s egész raktárt találtak náluk a különféle mérgekből. Eddig már 10-nél több embert fogtak el, közülük legtöbbet O. Kanizsán.

Sikkasztó őrmester. Ezredünknek Budapesten állomásozó 6. századának őrmestere Bazini Imre ez év elején furfangos módon nagymennyiségű kincstári ruhát lopott a kezelése alatti ruharktárból s midőn már tartott a felfedezéstől, megszökött ezredetől s körülbelül egy hétig barangolt a fővárosban, midőn egy 23-ik ezredbeli őrnagy felismerte egy malatohelyen és letartóztatta. Három hónapig tartó vizsgálati fogság alatt sok turpisságra derült ki az őrmester urnak, aki valósággal egész üzletszerűleg használta fel saját hasznára a kezelősége alatt levő raktárt. Az újpüspölteben székelő hadbíróóság a napokban tartott ülésében mondott ítéletet a sikkasztó őrmester felett s öt elkövetett tetteit négy évi nehéz várfogságra ítélte. — A kincstárnak tetemes kárát, egy mult évben kiadott hadügyminiszeri rendelet értelmében, a századparancsnoknak kell megtéríteni, mivel a raktár kulcsait — a fennálló szabályzat szerint — őrmesterre bízni nem szabad.

80.000 frtos család. Szabadkán üzletársak voltak Löwy Henrik és Schossberger Ede. Nagyszabású üzletük volt; szén-, olaj-, bizományi és szakkölcsönzési üzlet. Később aztán még borral és sörrel is kereskedtek nagyban. Az egyik üzletárs azonban, Schossberger Ede, nagyon nagyvilági életet élt. Löwy Henriknek ez nem tetszett s többször meg is akart válni az üzlettől, Schossberger azonban mindig visszatartotta szép szóval. De nemcsak üzletársának, hanem az egész városnak és környékének port hintett a szemébe, a mi csak a mult héten tünt ki. Kivilágosodott, hogy Schossberger ur egy szörnyű nagy svindler volt. Penzéket szedet, váltókat számitoltatott le, adósságokat csinált es becsapott mindenkit. Egypár becsapott ember a mult héten elment az üzletbe számonkérni Ede urtól a pénzüket s itt azt a feleletet kapták, hogy Schossberger elutazott. Schossberger csakugyan elutazott, de egyenesen — Amerikába, nejt és két gyermekét a legnagyobb nyomorban hagyva hátra. A szabadkai pénzügyezeteknél elhelyezett váltók száma százakra megy s van köztük jó is, meg rossz is. Az értékük meghaladja a 80.000 frtot, de nagyon valószínű, hogy a budapesti, bajai és topolyai pénzügyezetekben is lesznek elhelyezett váltók. A gonosztevő saját édes testvéreit is érzékenyen becsapta. A károsultak leginkább iparosok és gazdák, kik még nem is tudják, minő meglepetéseknek néznek elébe.

Egy hídfal. A bajai-úton lévő vízlevezető csatorna fölött Szencz István féle előtt tavaly egy hidat épített a háztulajdonos, anélkül azonban, hogy ezt a városi tanácsnak bejelentette volna s közölte volna a tervezett hid méreteit. Az így elkészült hid azonban nem felelt meg a város egyéb részeiben épült hidak mintájának, mert a karfalak a hid keskenységéhez képest feltűnően magasak voltak. A tanács annak idején meghagyta tehát a háztulajdonosnak, hogy a karfalak magasságát a körutakon lévő hidak mintájára szállítsa le. Dr. Molnár Gyula ebből az incidensből kifolyólag — emlékszünk rá — a közgyűlésen szörnyű nagy hangon támadta meg az építészeti bizottságot és beadott a hid pár téglája miatt egy három árkusos fölébbezés. A közgyűlésen a beszéd annak rendje és módja szerint elcsendesült, a fölébbezésnek pedig hely nem adatott. Hátra volt még most a rendkívüli jogorvoslat, a miniszteri fölülvizsgálat. Ez is megtörténvén, a városi közigazgatási bizottsághoz megérkezett a végleges határozat, melyszerint, a tanács határozata helyben hagyott. Hangsúlyozza ez a határozat többek közt azt az indokot is, hogy a hid köztulajdon képező telken épült és itt csak az azt képviselő városi tanács tudtával és beleegyezésével, annak rendelkezéseire képest történhetik barmi néven nevezendő építkezés. Ha pedig már a magánépítkezések is szabályozás alatt állanak, miért ne lenne ez a köztulajdonon eszközölt építkezésekkel?

Öngyilkosság. Sebetics Antalné a volt szabadkai kórházi gondnok neje, pénteken d. u. a sándori szent-kutnál szeracsikával (higanyméreg) megmérgezte magát.

Eljegyzés. Mihajlovits Kornél szablayi főzolgabíró eljegyezte Weindl Adél kasszonyt Apatinból.

Közgyűlés. A zombori magyar olvasókör folyó hó 8-án rendkívüli közgyűlést tart.

Halálozás. Mironiczky Marián csonoplai községi közgyám, vármegyei bizottsági tag, a napokban elhunyt. Az elhunyt egyik legtekintélyesebb gazdája volt Csonoplya községének s hosszú éveken át közgyámja. Temetése az egész község igaz részvétele mellett tegnapelőtt ment végbe.

Tanító-gyűlés. A bácsmezei zsidó tanítók tegnap Zomborban gyűlést tartottak. A gyűlés igen népes volt: 70-nél többen vettek részt.

Csaló sváb asszony. Zentán a mult napokban egy sváb asszony állított be Jedlicska ékszerészhez. Gyűrűt akart vásárolni, de nem tudván megalkudni, nem vett. Pár napra reá újra hement az ékszerész üzletbe a svábin s egy törött gyűrűt akart összeragasztatni. Az ékszerész azonban legnagyobb csodálkozására azt tapasztalta, hogy a gyűrű tőle való. Kitént, hogy a törött gyűrűt a furfangos sváb asszony Jedlicskától lopta, a mikor három nap előtt vásárlás végett ott járt. A dolgnak azonban nem lett komolyabb vége, mert a jószívű ékszerész megelégedett káranak megtérítésével.

Leányzöktetés. Karakásev Gávra moholi szerb legény mult hó 29-én özv. Lékity Gáta török-becsei lakosnő 19 éves hajadon leányát Vátát elcsábította és megszöktette a moholi szállásokra. Azonban a mézes hetek még csak napokra se terjedhettek, mert anyjuk hamarosan kitudta tartózkodásuk helyét és hazavitte a bűnbánó leányt. A legény ellen nécsabítás és zöktetés miatt a büntető eljárás folyamatba tétetett.

Kutba fult. Vreczkó Antal adai lakos János nevű 3 éves fiacskája pénteken d. e. vigyázatlanságból az udvaron levő kutba beleesett s jöllehet észrevették a dolgot s azonnal segítségére siettek, a gyermek annak dacára belefut a kutba.

Árviz. A tiszai magas vizállás Zentán is tett már elég kárt, amennyiben a Nagy-Budzságot az ár június 26-án delután előntötte. A terület legnagyobb része általában takarmány févelé, leginkább mubarral volt bevetve. Ha a víz hamarosan lefolyne a folyó reudes medrébe, az áradásból nagy kár nem igen származnék, ha azonban több napig is ott marad a víz, ugy a vetés teljesen veszendőbe megy.

A vándor lantos. Ki ne ismerné jó Hazafi Verai Jánost, a baza vándorköltőjét? Nos hát, a mi vándorköltőnk legutóbb Baján járt. Mint értesülünk, a vándor lantos Baján nagyon jól érezte magát, amit azon körülmény is igazol, hogy egyetlen egy megrovási kalandja sem volt és műzsájának termékei mind „örömben“ készültek. A jölekké vándorálnak különben még jötekonyságot is gyakorolt, a mennyiben 1 frtot adott a szoboralapra és 1 frtot a bajai szegényeknek.

Városi ügyek.

A város számadásai. Most foglalkozott a gazdasági és pénzügyi bizottság a város számadásaival s a legközelebbi közgyűlés is foglalkozni fog azokkal. Röviden, csak a legfőbb vonásokban öhajtjuk azt ismertetni. E szerint az 1893. évben kiadott összesen 292,804 frt 52 kr, a bevétel 309,871 frt 03 1/2 kr volt; tehát 17,069 frt 49 1/2 kr a többlet; megjegyeztük, hogy a költségelőrányszabtat a kiadás 222,917 frt 14 kral és a bevétel 144,886 frt 02 kral volt főlvéve. A város vagyona ingatlanokban 1.239,646 frt 05 kr becsértéket képvisel, hozzáadva egyéb értékeket, az összes vagyon 2.597,201 frt 95 kr; a mult évi szaporodás 6854 frt 21 kral képvisel. Ezzel szemben a város tartozása 806,540 frt 96 kr, a tiszta vagyon tehát az 1893. évi szaporodáson kívül 1.790,660 frt 99 kr. A kövezési alap fizetett 1893 ban 49,059 frt 86 1/2 krt, és bevett ugyanennyit. A kórház alap kiadása 1425 frt 57 kr volt, bevétele 1425 frt 89 kr, leiratott 6898 frt 48 kr. A szegény alapnak kiadása 1597 frt 53 kr, bevétele 1672 frt 59 1/2 kr volt. Ezekon kívül foglalkozott a bizottság a város kezelésében levő különféle alapítványok számadásaival is.

„Lelketlen pap.“

Ez alatt a cím alatt Fonyó Pál ó-becsei plébánosról több fővárosi és helyi lapban egy rágalmozó közlemény jelent meg. A közlemény azzal vádolta Fonyó Pált, hogy egy gyermeket a temetési díjnak előleges lefizetése nélkül nem akart eltemetni. Mikor aztán a kétségbeesett szülő könyörgésre fogta a dolgot s azt mondotta, hogy nincs pénze, Fonyó Pál — a rágalmozó közlemények szerint — azt a tanácsot adta neki, hogy koldulja össze a pénzt, legvégül pedig a könyörgő szülőt még ki is kergette.

Mi olvastuk annak idején ezeket a közleményeket. Tekintettel azonban arra, hogy tudósítónktól értesítést nem kaptunk, személyekre vonatkozó rágalmozó közleményeket pedig átvenni nem szoktunk, az egész ügyről egy szót sem emlékeztünk meg. Másrészt pedig ismerve Ó-Becse község derék és papi hivatásának magaslatán álló tudományos plébánosát, egy pillanatig sem kételkedtünk abban, hogy azok a közlemények rosszakaratú rágalmozók.

Ezen meggyőződésünkötől áthatva, mint esetleges cáfolók sem akartunk illetéktelenül beleavatkozni a dologba. Annál nagyobb örömmel és teljes készséggel adunk most helyt Fonyó Pál ur azon kérelmének, hogy az alábbi, azon rágalmozókra vonatkozó cáfoló nyilatkozatát lapunkban közre adjuk.

Örömmel tesszük ezt, mert a sajtó útján méltatlanul bántalmazott ember rehabilitációjáról van szó, a minek előmozdítása önmagunk, mint

a sajtó szerény munkásai iránt is tartozó kötelességünk.

Fonyó Pál nyilatkozata a következő:

Lelketlen pap cím alatt egy közlemény jelent meg egyes lapok hasábjain, melyre nézve szükségesnek látom a következőkben nyilatkozni, ugymint: a) az ó-becsei kir. közjegyzőség 455/1894. sz. a kelt hiteles okiratának igazolása szerint valótlan, mintha Berente Mátyas gyermekeinek elhunytá alkalmából egyáltalán plébániámon megjelent volna; — b) kézzel foghatólag valótlan tehát, hogy én őt kikergettem, vagy vele bármiképen szót is váltottam volna; c) valótlan, mintha én akár neki, akár feleségének, ki a halottat jelentette, azt mondtam volna, hogy fizetés nélkül el nem temetem, sőt ellenkezőleg 3 gyermekét szó nélkül és díjtalanul temettem el; d) arcátlan hazugság, mintha én akár neki, akár feleségének azt a tanácsot adtam volna, hogy koldulják össze a temetési díjat; e) végtül valótlan, hogy pap nélkül temették el a kérdéses halottat, Bálint György és Rác Ferenc kántor temették el a belvárosi temetőben, mit a szülők és jelen voltak egyaránt igazolnak.

Világos ezekből, hogy az egész közlemény aljas rágalmozó, szerzője pedig rosszakaratú rágalmozó, mivel szemben a sajtóbírósnál keresek magamnak törvényes elégtételt. Addig is szolgáljon e nyilatkozatom a félrevezetett közönség tájékozására, míg a rosszakaratú rágalmozó a sajtóbírósnál előtt teleplezűk.

Ó-Becse, 1894. június hó 27-én.

Fonyó Pál s. k.

Az ezen nyilatkozatban hivatkozott közjegyzői okirat pedig a következő:

455. ügy. sz. Másolat 50 kr bélyeg eredetiről. *Hiteles kiadvány. Közjegyzői okirat.* Előttöm Vissy Károly ó-becsei kir. közjegyző előtt alírt helyen időben megjelent Csányi Borbála férjezett Berente Mátyasné iparos ó-becsei lakosnő, kinek személyazonosságát az általam személyesen ismert Kiss János és Gulyás Balázs községi szolgák, ó-becsei lakosok azonossági és ügyleti tanuk igazolták és megkeresett a következő nyilatkozatnak közjegyzői okiratra való felvételére. Nyilatkozat. Én Csányi Borbála férj. Berente Mátyasné ezennel hitelesen igazolom és szükség esetén esküvel is megerősíteni kész vagyok a következőket: 1. Valótlan, hogy „Franciska“ nevű leányom halálát, atyja Berente Mátyas jelentette be a temetéskor, mert mindhárom gyermeke halálát én jelentettem be a plébánián. 2. Valótlan az, hogy engem Fonyó Pál plébános kikergetett volna, a plébános ur nekem egyetlen egy szót sem szólt, én a káplánokkal végeztem. 3. Valótlan az, mintha a plébános ur azt mondotta volna, hogy nem temeti el gyermekemet másként, mint a díj lefizetése mellett, ellenkezőleg mindhárom gyermekemet díj nélkül temette el. 4. Valótlan, mintha a plébános ur azt a tanácsot adta volna, hogy kolduljam össze a temetési díjat; én a plébános urral egyetlen egy szót sem váltottam ez ügyben. 5. Végre valótlan, hogy pap nélkül temették volna el gyermekeimet, mert Bálint György segédlelkész ur szentelte be őket a temetőben. Miről ezen közjegyzői okirat felvételét, félnek a bevezetésben megemlített tanuk jelenlétében felolvastatván, megmagyaráztattott, ki is azt, miután akarójával mindenben megegyezőnek lenni kijelentette, elfogta és saját kézjegyével látta el, irni tudó tanuk pedig azt sajátkezűleg aláírták. Kelt Ó-Becsen, 1894. évi június hó 23. napján. Csányi Borbála férj. Berente Mátyasné, néviró Kis János s. k., Gulyás Balázs s. k., Vissy Károly s. k., kir. közjegyző. (P. H.) Hogy ezen Fonyó Pál részére kiállított hiteles kiadvány az általam f. évi 455. ügyszám alatt felvett, 50 kr bélyeggel ellátott eredeti okirattal szóról-szóra egyez, hitelesen bizonyítom. Ó-Becsen, 1894. évi június hó 23. napján. Dátjegyzék összesen 3 frt 30 kr. Vissy Károly kir. közjegyző s. k. (P. H.)

Megyei élet.

Monostorszegh, június 30.

„A polgári házasságról szóló törvényjavaslat a főrendiházban 4 szótöbbséggel elfogadtatt.“

Itt álljunk meg egy pillanatra!

És pedig azért, mert bizonyára lesznek sokan, a kik erre azt mondják majd, hogy ez is jókor jön a hireivel. — A miről Afrikában, meg pedig annak leg-sötétebb kerületében a Viktoria Nyanza partján már a benszülöttek is mint elavult dologról beszélgetnek, akkor előáll ez a szikla mögé bujt honhazafi és újságot akar nekünk mondani. — Szegény feje!

Hát instálom alassan, nem is újsággéppen biggyesz-tetem én ezt a levelem letelejére, hanem csupán azért, hogy ebből kifolyólag jeleutsem, miszerint a magas kormányunk eme győzelmé a mi — „próbaházasság“-okkal bőven megállott — községünkben szolid örömet okozott. De másrészt azért is, mert igazolta annak az ékes német példabeszédnek igazságát, hogy aszondja, hogy: „Der zu letz lacht, — lacht am besten.“

A mikor a hír hozzánk eljutott, az nap delután arra sétáltam a templom felé. Nagy szörnyűködésemmre a főbejárat fölötti kórus ablakon az egyház hú harangozójának, — a ki kottából művészi érzéssel harangozza a bajnait, deli és esti verseket, — a mi örökké ifju Marin bányáknak bus ábrázata tekintett le tévelyegve a templom bejárata előtt elhuzódó aszfaltra.

Szörnyen megijedtem és gondolkodóba estem. E melancholikus arc lattára ugyanis nem voltam tisztában magammal, hogy a mi Marinunk a javaslat elfogadása fölötti bánatában tán öngyilkossági szándékból, avagy csupán tudtless céljából ment oda fel a magaslatra.

Ez utóbbi feltevésem bizonyult valósnak, mert Marin bányák egy mély — de egészséges — sóhaj után bevoná az ablakból gyászos orcaját és memokára rá önelégtül mosolylyal ajkain, lépett vala ki a templomból.

Most már rajtam volt a sor, hogy sóhajtsak.

Es ez a megkönyebbülés sóhaja vala!

Mert bizony, ha a mi Marin bányák egyszer csak ugyan ugy sundán-bundán minden hivatalos bejelentés nélkül jobblétre szenderitené magát, ezzel egyházunkat a legsúlyosabb veszteség érné.

